

GOVOR REISU-L-ULEME OB POLAGANJU TEMELJNEGA KAMNA ZA GRADNJO LJUBLJANSKE DŽAMIJE

Ljubljana, 14. september 2013.

Ekselence in eminence,
dame in gospodje, bratje in sestre!

Naj se najprej zahvalim Vsemogočnemu Gospodarju za milost na naši skupni poti v miru in radosti. Razumevanje, ki ga kažemo drug drugemu, kot bratje in sestre, nas združuje v naši duhovni družini in abrahamovi skupnosti.

Danes je velik in svečan dan za muslimane in Islamsko skupnost v Republiki Sloveniji, za vse Ljubljančane in Republiko Slovenijo.

Z današnjim simbolnim polaganjem temeljnega kamna oznanjamo začetek gradnje ljubljanske džamije. Danes začenjamo z uresničevanjem načrta, ki je na teh prostorih prisoten že desetletja. Islamska skupnost tako prekinja svoj status gosta in pridobiva status domačina, ki bo svoje goste sprejemal brez občutka tesnobe.

Veseli nas, da so ljudje v Ljubljani postali dovzetni za džamijo in v njej vidijo znamenje stoletnega hrepenenja po tem, da postanemo drug drugemu bližji. Vemo, da je včasih težko premagati iracionalne strahove. Vsi jih imamo! Potrebno se bo potruditi, da jih

racionaliziramo, da se zbližamo, saj bomo tako spoznali, da smo si podobni, enako upamo, imamo enake želje, s podobnimi strahovi.

Muslimane islam usmerja k zbliževanju in jih poziva k bogaboječnosti:

O ljudje, bojte se Vsemogočnega Gospodarja, ki je edini ustvaril človeka, od njega je ustvaril tudi njegovo sopotnico in iz njiju še mnoge moške in ženske. In bojte se Allaha, ne prekinjajte sorodstvenih vezi, saj Allah nenehno pazi na vas.

Po izkušnjah z novo zgodovino je nemogoča vrnitev k staremu fragmentiranemu svetu, kakor ni bilo mogoče niti po srednjeveškem stiku Vzhoda in Zahoda zapreti civilizacije za medsebojno sodelovanje in komunikacijo. Mogoč je bil le prerod, ki je predstavljal usklajeno vzajemno delovanje krščanskih in islamskih načel.

Danes živimo v dobi odprtosti. Pred našimi očmi se odkrivajo in razkrivajo vse ideologije in pogledi na svet.

V današnjih časih kulture ne morejo biti avtonomne, saj so, kakor ljudje, že postale splošne in medsebojno odvisne. Življenjski procesi se odvijajo spontano, kakor je že od vedno.

Naj poudarim, dragi bratje in prijatelji, danes, na tem izjemnem srečanju, da so religije (islam, krščanstvo in judaizem) istorodne, kljub temu da se mogoče zdijo drugačne. Vsaka izmed njih s svojim učenjem spreminja in razsvetljuje naše notranje življenje. Živa vera ni abstraktna, teoretična resnica, temveč praktična življenjska resnica, ki iskri v srcu vernika. Četudi je vera skrivnostna, njene poti pa nedosegljive za razum, duh vere kljub

temu diha, kjer hoče. Ne more se skriti, saj se ravno skozi kulturo spreminja v realen svet, ki ga odkriva.

Judje, kristjani in muslimani morajo usmeriti svojo voljo h gradnji skupne ljuske skupnosti in skupne judovsko-krščansko-muslimanske kulture, združene v skupni civilizaciji. Oni predvsem morajo dostaviti Božjo Besedo, in si tako prizadevati za resnico ter zahtevati pravice. Tri religije so v učenjih našle skupni most, a smo mi postavili zidove, s katerimi zakrivamo Božjo milost. Danes je potrebno te zidove zrušiti, saj bomo tako ponovno prišli do skupnega mosta, do Božije luči.

Uspeh takšnega človeškega prizadevanja bo odvisen od našega poguma in svobode, naše posvetitve in naših kreativnih naporov. Vera, s katero je povezana naša usoda, se postavlja pred nov izziv. Od nje se zahteva, da ponovno prevzame svoj položaj v svetu, ki ga oblikujemo. Da bi to lahko naredila, mora biti doživeta v duhovni izkušnji vsakega posameznika, še preden bo oznanjena celotni družbi. Zato so enako pomembne vse tri duhovne tradicije, ki ena drugo izpopolnjujejo in pomlajujejo.

Izzivi, ki so pred nami, so veliko bolj resni, kot so bili prejšnji. Ljudje, ki verujejo, ne morejo biti slepi in dovoliti, da se vsili slepilo za resnične težave, ki so prisotne na tem svetu. Ne bi smeli pristati na hlapčevstvo posvetnim avtoritetam, ne glede na to kdo to so: politična, gospodarska ali vojaška središča moči ali sodobni kvaziverski zastrupljevalci človeških duš. Greh in zlo ne moreta postati dobro, Bogu lepo delo, ne glede na to katero božanstvo častijo njihovi privrženci.

Kur'an pravi:

Drug drugemu pomagajte v dobrih delih in poštenosti ter pravičnosti, ne sodelujte v grehu in sovražništvu; bojte se Allaha, saj Allah ostro kaznuje. (Kur'an, al-Maidah, 2)

V preteklosti, pa tudi v sedanjosti, smo bili priča, kako se proti drugim kulturam in civilizacijam ukrepa z vojnimi pohodi, zločini in genocidi, kako se izvaja nasilje in barbarizem različnih vrst. Aroganca, narodnostna izključenost, nečimrnost in prevzetnost nas oddaljujejo od Boga, kakor je rekel Schiller: „Tudi najpobožnejši ne more živeti v miru, če ta pobožnost ni všeč njegovemu zlobnemu sosedu.“

Morali bi biti slepi in gluhi, da bi verjeli trditvam, da je naš svet svet enakopravnih.

No, boljši svet ne obstaja. Obstaja samo ideal, katerega si moramo prizadevati doseči. Iskreno posvečanje Bogu in oddaljevanje od zla vodi k tistemu, kar usmerja ljudi ene k drugim.

Duhovni pastirji morajo imeti moč, da človeka vrnejo k njemu samemu in k naravi njegovega bivanja ter poslanstva. Vera nas uči, da mi nismo edina bitja, ki jih je ustvaril Bog. Bog je ustvaril vse iz zemlje: **Živali na njivah in ptice v zraku** (Postanak, 2:9); **Vse živali, ki hodijo po zemlji, vse ptice, ki letijo s svojimi krili, so svetovi, tako kot vi.** (Kur'an Al-An'am, 38) Za obstanek življenja na zemlji nismo najpomembnejši, a si za rušenje miru in reda na zemlji zelo prizadevamo. Samo človek **ruši mir na zemlji, po tem ko je ta pravilno vzpostavljen.** (Kur'an, al Baqarah, 11-12) Zato um potrebuje vero, vera pa Razodetje, in tako bi skupaj lahko zgradili etiko (ahlaq), formulo za odgovorno človeško vedenje. **Bog ne**

spreminja stanja v narodu, dokler se on ne spremeni v notranjosti. (Kur'an, al-Rad, 11)

Nič ni tako močno poudarilo temeljev vere v islamu in krščanstvu kot pokora ali kesanje za storjeni greh.

Božija milost je najbližja grešnikom, kakor je rekel imam Muhammed Serahsi. Vprašali so ga, zakaj želi biti pokopan v grobu z berači, pijanci, hazarderji in prostitutkami. On jim je odgovoril: „Oni so bližje Božji milosti, kakor tisti, ki ne kažejo svojih grehov.“ Ta imamova želja nosi v sebi močno sporočilo o tem, kako zelo smo potrebni ljubezni in razumevanja, da bi lahko zdravili duševne bolezni, človeške poraze in slabosti. Posebej muslimani danes morajo pokazati več razumevanja za svoje brate in sestre, ki niso na pravi poti, jih oskrbeti z upanjem in jim dati duhovno ter materialno podporo pri iskanju prave poti in sreče.

Bratje in sestre, dragi prijatelji.

Edina konstanta na tem svetu je pokorno se približevati Božjim zakonom in redu, ki ga je vzpostavil, saj: **V Allahovih zakonih ti ne boš našel odstopanj.** (Kur'an, Fatir, 43)

Ta skupnost ne bi smela imeti strahu pred ničemer, kar jo še čaka. Vedno smo vedeli in znali prepoznati tisto, kar je jedro naše vere in naše duhovnosti. Verovanje, da je Bog en in da je Muhammed Njegov poslanec ter delanje dobrih del za družino, za bližnje in za sosedo so osnovne zahteve naše vere.

Bodimo odprti do preostalega sveta, polni ljubezni do vseh in vsega, kar obstaja. Cenimo delo in disciplino! V potu svojega telesa odkrivajmo veliko Božjo milost, polje neizčrpane človeške

zmožnosti in navdiha. Človeška družba temelji na urejeni razporeditvi duhovnih vrednosti in materialnih stvari. Zdaj je naš izziv zgraditi džamijo v Ljubljani.

Ta džamija bo naša vez s to državo. Skupnosti muslimanov je zdaj potrebna popolna mobilizacija in pomoč vseh nas. Zgradimo naš skupni dom, v katerem bo prebival duh naše skupnosti.

Ta država nam je odprla svoja vrata in nas sprejela v dobri veri. Naša obveznost je, da ji še lepše to povrnemo. Zdaj, ko ste njeni meščani in prebivalci, jo imejte radi kakor svojo domovino. Spoštujte državo in njene vredne prebivalce. Obogatite se z njihovim izkušnjami, katere so oni pridobili skozi stoletja.

S svojo poštenostjo in pravičnostjo prispevajte k temu okolju in mu ponudite najboljše, kar imate: širino našega muslimanskega duha. Takšen islam bo mogoče nekega dne koristen za celotno Evropo.

Naj Allah blagoslovi to skupnost, to državo in njene prebivalce. Naj nam podari blaginjo v delu in iskrenost v naših namerah.

Bog, blagoslovi začetek del te Božje hiše in sprejmi naš trud.

Amen!

Husein Kavazović, reisu-l-ulema